

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	24 januari 2023	n.v.t.

Onderwerp

Wijziging van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland, in het kader van de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid

Advies

1. Vast te stellen de wijziging van het Omgevingsprogramma Zuid-Holland, in het kader van de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid, met documentnummer PZH-2023-824551413
2. Vast te stellen het Statenvoorstel waarmee in het kader van de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid (documentnummer PZH-2023-824554335) ter vaststelling wordt aangeboden:
 - de Nota van Beantwoording,
 - de wijziging van de Omgevingsvisie Zuid-Holland
 - de wijziging van de Omgevingsverordening Zuid-Holland

waarmee ter kennisname wordt aangeboden de wijziging van het Omgevingsprogramma.

3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de vaststelling van de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- na het doen van een check bij, onder meer, de plantoetsers of dit de juiste aanpassing is artikel 6.10 h van de verordening als volgt te wijzigen: "(...) dat bij nieuwe stedelijke ontwikkeling het bevorderen van de biologische diversiteit wordt betrokken;
- om in de Leefomgevingstoets onderaan pagina 5 bij 8 Woningvoorraadontwikkeling de relatie met soortenbescherming te verduidelijken;
- in de Herziening Omgevingsbeleid op pagina 10 de laatste zin van de eerste alinea t.a.v. het natuurlijk systeem te verduidelijken wat wordt bedoeld met "de basis."

Bijlagen

- Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid
- Nota van Beantwoording: zienswijze op Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid
- Statenvoorstel Vaststelling Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid
- Kaart ganzenrustgebieden
- Leefomgevingstoets

1 Toelichting voor het College

De Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid betreft de wijziging van de Omgevingsvisie, de Omgevingsverordening en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland. Daarnaast wordt ook de nieuwe Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) gewijzigd. De ZHOV wordt van kracht als de Omgevingswet in werking treedt. De Module omvat een drietal onderwerpen, te weten Soortenbescherming, Faunabeheer en Bestrijding en beheer van invasieve exoten.

De Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid betreft nieuw beleid, waarbij ambitie, beleidsdoel, beleidskeuzes, maatregelen en artikelen worden aangepast en toegevoegd.

De provincie is onder andere verantwoordelijk voor soortbescherming en het behouden en versterken van biodiversiteit. Dit is vertaald in de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid. Dit moment is aangegrepen om onderdelen in lijn te brengen en voor te sorteren op meer gerichte actieve soortbescherming. Ook biedt dit een kader om de Agenda (en het begrip) Natuurinclusief te verankeren. De teksten voor de module soortenbeleid zijn een omzetting en uitwerking van de maatschappelijk breed besproken kadernota soortenbeleid. De uitkomsten hiervan zijn vertaald en uitgewerkt in het format van de omgevingswet.

Besluitvorming betreffende de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Het Soortenbeleid staat op 8 maart 2023 geagendeerd, tijdens de laatste PS-vergadering van dit collegejaar. Door zowel GS als PS is de wens uitgesproken om het Soortenbeleid nog deze collegeperiode vast te stellen. De PS-vergadering van 8 maart 2023 is de laatste van deze collegeperiode. Er is om die reden een strakke planning gehanteerd om dit mogelijk te maken.

De vaststelling van het Omgevingsprogramma is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Bij de vaststelling van het Statenvoorstel (kenmerk PZH-2022-813950854) tijdens de GS-vergadering op 6 september 2022 over de Module Soortenbeleid, hebben Gedeputeerde Staten de wijziging van het Omgevingsprogramma in concept vastgesteld. Het advies is nu om de wijziging van het Omgevingsprogramma in het kader van de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid definitief vast te stellen tijdens de GS-vergadering van 24 januari 2023.

In de afgelopen jaren tijdens het proces van het schrijven van het Soortenbeleid, heeft een continue wisselwerking tussen het vormen van Omgevingsvisie, Omgevingsverordening en Omgevingsprogramma plaatsgevonden. Hierdoor zijn de stukken goed op elkaar afgestemd en in verschillende stadia zowel door Gedeputeerde Staten als Provinciale Staten gezien.

Bijgevoegd is de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid, inclusief het daarin door Gedeputeerde Staten vast te stellen onderdeel B (Wijziging Omgevingsprogramma). De teksten zijn redactioneel op enkele punten aangepast en de wijzigingen n.a.v. de zienswijzen zijn doorgevoerd.

De vastgestelde wijziging van het Omgevingsprogramma wordt ter kennisname aangeboden aan Provinciale Staten, middels het Statenvoorstel.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW : p.m.
Programma : Ambitie 5 Versterken natuur in Zuid-Holland
Financiële risico's : Kans op extra capaciteit nodig

Financiële consequenties zijn nog lastig in te schatten, maar liggen naar verwachting vooral op het vlak van capaciteit. Door regels te stellen aan het meewegen van biodiversiteit bij ruimtelijke ontwikkelingen, is het aannemelijk dat door plantoetsers vaker een beroep zal worden gedaan op inhoudelijke expertise bij de provincie. De verwachting is dat meer sturen aan de voorkant wellicht het werk van de omgevingsdiensten reduceert, maar of dit ook daadwerkelijk gaat gebeuren is moeilijk te voorspellen. Het is daarom ons voornemen deze ontwikkelingen de komende periode zo goed mogelijk te monitoren en dekking te zoeken voor de gevraagde extra capaciteit die hieruit naar verwachting naar voren komt.

Juridisch kader

De Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid van het Omgevingsbeleid omvat in juridische zin vier besluiten. Het gaat om een wijziging van zowel de Omgevingsvisie Zuid-Holland, de Omgevingsverordening Zuid-Holland (OVZH) en het Omgevingsprogramma Zuid-Holland, alsmede van de nieuwe Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV). Voor de wijziging van de ZHOV is een apart Statenvoorstel voorbereid dat tegelijkertijd ter besluitvorming voorligt.

De plannen zijn digitaal vormgegeven en volgens de wettelijke eisen 'in elektronische vorm' vastgesteld. De plannen zijn in te zien via de link op de provinciale website. Ook worden de plannen gepubliceerd op ruimtelijkeplannen.nl, overeenkomstig de wettelijke eisen. Papierens versies van de vier wijzigingsbesluiten zijn gebundeld in het document: 'Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid'.

2 Voorafgaande besluitvorming

De Module Soortenbeleid is aangekondigd op de Lange Termijn Agenda van Provinciale Staten. Op 18 mei 2021 hebben gedeputeerde Potjer en gedeputeerde Stolk de discussienotitie over soortenbescherming, faunabeheer, exoten en dierenopvang gestuurd naar Provinciale Staten (kenmerk PZH-2021-776309525). De discussienotitie is met input vanuit de Statencommissie Klimaat, Natuur en Milieu (KNM) in samenspraak

met diverse belanghebbenden uitgewerkt naar een richtinggevend kader Soortenbeleid. Op 14 december 2021 is het richtinggevend kader Soortenbeleid verstuurd naar Provinciale Staten (kenmerk PZH-2021-792957193). Dit richtinggevend kader is in de Statencommissie KNM van 23 maart 2022 besproken om de Staten de kans te geven nogmaals input te leveren. Vervolgens is het richtinggevend kader soortenbeleid omgezet naar Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid.

Op 6 september 2022 hebben Gedeputeerde Staten de wijziging van het Omgevingsprogramma in het kader van de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid, in concept vastgesteld (Ontwerp Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid, onderdeel B).

Bij de Integrale Commissie vergadering van 19 oktober 2022 is de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid vrijgegeven voor inzage. Na bespreking van het ontwerp in Provinciale Staten, is het gedurende zes weken ter inzage gelegd. Eenieder is daarbij in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen.

3 Proces

De wijziging van het Omgevingsprogramma is een onderdeel van de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid.

De onderwerpen die onderdeel zijn van deze module hebben een eigen voorbereidingstraject doorlopen. Daarbij is ook contact geweest met externe partijen zie ook onder participatie en rolneming.

Leefomgevingstoets

In het kader van het totstandkomingsproces van de Ontwerp Herziening is een leefomgevingstoets opgesteld. Hierin zijn de kansen voor positieve effecten beschreven en de risico's op negatieve effecten die het beleid kan hebben op de leefomgeving. Een milieueffectrapportage is niet nodig, omdat de inhoudelijke wijzigingen niet dermate ingrijpend zijn dat deze als m.e.r.-plichtig kunnen worden beschouwd.

Na vaststelling door PS van de wijziging van de Omgevingsvisie en de Omgevingsverordening en na vaststelling door GS van de wijziging van het Omgevingsprogramma, worden deze bekendgemaakt en gepubliceerd overeenkomstig de wettelijke eisen.

Het artikel in de verordening ten aanzien van het versterken van biodiversiteit bij ruimtelijke ontwikkelingen maakt duidelijk dat de ambitie ten aanzien van biodiversiteit van de provincie verder gaat dan de wettelijke bepalingen ten aanzien van beschermde soorten. Provincie Zuid-Holland wil de biodiversiteit verder versterken en stapsgewijs in samenhang met landelijke ontwikkelingen en de maatschappelijke vraag) de ambitie op dit vlak verhogen. Door aan de voorkant van ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met biodiversiteit, neemt bovendien de kans af dat vertraging in een later stadium van een bouwproces optreedt.

Als provincie geven wij invulling aan natuurinclusief in zowel bestaand als nieuw te ontwikkelen stedelijk gebied via de volgende sporen: Het stimuleren en voorlichten van initiatiefnemers om voor VHR-soorten de leefgebieden ruimhartiger te compenseren en te realiseren bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het stimuleren en faciliteren van soortmanagementplannen door soortenbescherming gebiedsgericht op te zetten waardoor niet voor elke losse activiteit een aparte ontheffing nodig is. Door voorwaarden op te nemen in de verordening om bij een nieuwe stedelijke ontwikkeling rekening te houden met de kansen voor het versterken van de biologische diversiteit. Hiermee streeft de provincie naar betere groenblauwe dooradering van het stedelijk gebied en goede verbindingen voor flora- en faunasoorten met het buitengebied. Met het inzetten op natuurinclusiviteit wil de provincie in de stedelijke omgeving een gunstige staat van instandhouding realiseren voor de beschermde plant- en diersoorten in deze omgeving. Het ruimhartiger terug laten keren van de beschermde soorten kan de druk verlagen op het benodigde beschermingsniveau. Een gunstige staat van instandhouding draagt ook bij aan het eenvoudiger kunnen afgeven van een ontheffing voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Precieze invulling is maatwerk en een verantwoordelijkheid van gemeenten. We sluiten daarbij aan op landelijke ontwikkelingen zoals de Maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving. Ook nemen we actief deel aan verdere invulling en toepassing daarvan, bijvoorbeeld door het ondertekenen van convenanten over toekomstbestendige woningbouw, in samenwerking met de belanghebbende partijen.

4 Participatie en rolneming

In het proces om te komen tot een gedragen soortenbeleid zijn er meerdere gesprekken gevoerd met een brede afvaardiging van belanghebbende sectoren

- Er zijn oriënterende gesprekken gevoerd over de diverse onderwerpen: waar liggen kansen en knelpunten binnen het toekomstige beleid van Zuid-Holland? Deze gesprekken zijn multisectoraal gevoerd;
- Er zijn oriënterende gesprekken geweest over de mogelijke beleidsrichtingen per onderwerp: welke richtingen zijn er mogelijk/wenselijk en wat zijn de voordelen bij deze richtingen? Deze gesprekken zijn multisectoraal gevoerd;
- Er zijn gesprekken geweest over de voorkeuren per belanghebbende sector: welke beleidsrichting heeft de voorkeur van deze sector? Deze gesprekken zijn gevoerd met een afvaardiging binnen de sector.

De volgende partijen zijn betrokken geweest: omgevingsdiensten Zuid-Holland Zuid en Haaglanden, gemeenten, waterschappen, Faunabeheereenheid Zuid-Holland (FBE), delegatie van wildbeheereenheden (WBE's) inclusief de koninklijke Nederlandse Jagersvereniging en Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer, natuurorganisaties, landbouw (LTO, Boeren natuur), terreinbeherende organisaties, drinkwaterbedrijven, dierenopvangorganisaties, dierenrechtenorganisaties, woningbouwcorporaties, Bouwend Nederland, ecologische adviesbureaus, Port of Rotterdam, Rotterdam – The Hague Airport, Eneco en Bij12.

De input uit deze gesprekken heeft bijgedragen aan de keuze die Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland heeft voorgelegd aan Provinciale Staten over de te kiezen beleidsrichtingen.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn 18 zienswijzen ingediend. Deze zijn samengevat en beantwoord in de Nota van Beantwoording. De zienswijzen hebben geleid tot een aantal verbeteringen en aanvullingen van het ontwerp. Het ontwerp is op een aantal punten ook ambtshalve nog wat verbeterd en aangevuld. Enkele kleine aanvullingen zijn pas na het ontwerp opgenomen. Omdat het gaat om technisch-juridische verbeteringen is het niet nodig deze te laten wachten op de terinzagelegging van een volgend ontwerp. Dit betreft iets gewijzigde formulering en uitgebreidere toelichting op de tekst van de verordening. Deze aanpassingen zijn herkenbaar opgenomen in de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid.

Inspraak in het kader van de Herziening Omgevingsbeleid Module Soortenbeleid zal plaatsvinden tijdens de hoorzitting op 10 februari 2023.

In de volgende fase van zullen wij ook weer actief met de partners de implementatie van het soortenbeleid gaan vormgeven (zoals een plan van aanpak exotenbestrijding en convenanten).

5 Communicatiestrategie

Na vaststelling wordt de wijziging van het Omgevingsbericht bekendgemaakt conform de wettelijke eisen. Een persbericht hierover is in dit geval niet nodig.